

Medicinska fakulteten

LÄKS13, Individ och samhälle, 15 högskolepoäng

The Individual and the Community, 15 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Programnämnden för läkarutbildning 2020-04-01 och senast reviderad 2023-02-15. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2023-02-15, vårterminen 2023.

Allmänna uppgifter

Kursen utgör en del av termin 11 på Läkarprogrammet och är obligatorisk.

Teoretiska undervisningsmoment är förlagda till Malmö och Lund medan praktiska undervisningsmoment är förlagda till vårdcentraler huvudsakligen inom Region Skåne, men placering inom Södra sjukvårdsregionen förekommer.

Undervisningsspråk: Svenska och engelska

Undervisningsspråk är svenska eller engelska. Svensk, dansk och engelskspråkig litteratur används.

Huvudområde

Medicin

Fördjupning

A1F, Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- förklara normal variation av livsförlopp ur ett hälso- och sjukdomsperspektiv för individer och grupper samt resonera runt patofysiologiska mekanismer och hur det kan te sig, med hänsyn tagen till sociala, psykologiska och globala faktorer
- argumentera och föreslå livsstilsförändringar och hälsofrämjande insatser på individ och samhällsnivå som kan påverka individer och grupper ur ett nationellt och globalt perspektiv
- förklara bakomliggande vanliga mekanismer med betydelse för sjukdom och hälsa med hänsyn tagen till arbets- och miljömässiga faktorer på individ och

gruppnivå

- analysera farmakologiska principer med hänsyn tagen till individens ålder och övriga tillstånd inför ställningstagande om farmakologisk behandling ska påbörjas, fortsätta eller avslutas, också med hänsyn tagen till polyfarmaci och interaktioner
- beskriva specifika aspekter på omhändertagande och behandling vid vanliga långvariga sjukdomar, palliation samt handläggning av multisjuka
- redogöra för en basutredning inför remittering till arbets- och miljömedicinsk klinik för sambandsbedömning vid misstänkt arbetsrelaterad sjukdom
- redogöra för omhändertagande av geriatriska patienter inklusive ställningstagande till palliativ behandling
- förklara den offentligt finansierade sjukvården och särskilt primärvårdens uppbyggnad avseende organisation för att möta olika åldersgrupper och tillstånd vad gäller vårdprocesser samt olika yrkeskategoriers funktioner, samt förklara och kontrastera skillnader mellan öppen- och slutenvård

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- självständigt initiera och följa upp behandling och åtgärder av vanligt förekommande tillstånd i öppenvård inklusive multisjuka patienter
- självständigt initiera akut behandling och åtgärder av vanligt förekommande akuta tillstånd i öppenvård samt kunna remittera till lämplig vårdinstans
- självständigt dokumentera medicinska åtgärder, samt utfärda lämpliga intyg och annan dokumentation såsom inhämtande av informerat samtycke,
- tillämpa relevanta lagar och författningar inom arbetsmiljö, försäkringsmedicin samt i hälso- och sjukvårdsarbetet
- handlägga patienter utifrån ett helhetsperspektiv där patientens samtliga sjukdomar och individuella förutsättningar såsom socioekonomi, kulturell bakgrund, genus vägs in såväl ur ett hälso- som sjukdomsperspektiv
- kritiskt granska, ta ställning till och argumentera avseende tillämpbarheten av vetenskapligt baserade rekommendationer för den individuella patienten
- genomföra patientkonsultationer enligt evidensbaserade principer med förståelse för patientens del, läkarens del och den gemensamma delen i konsultationen
- initiera samarbetet kring multisjuka patienter med flera olika professioner och vårdgivare
- genomföra basal läkemedelsgenomgång på multisjuk äldre patient och utifrån läkemedelsgenomgång föreslå fortsatt behandling,
- tillämpa modeller och principer för patientsäkerhetsarbete och leda detta i samverkan med patient, anhöriga och samhälle
- tillämpa juridiska och etiska aspekter för individer och grupper i olika åldrar som kan bedömas vara utsatta för skaderisk,
- identifiera och primärt handlägga individer och grupper som varit utsatta för traumatiska händelser,
- initiera handläggning och uppföljning av individer där det finns misstanke om våld i nära relation eller missbruk
- dokumentera skador och misstanke om våld utövat av annan person som underlag för rättslig bedömning och vidare handläggning,
- självständigt handlägga och dokumentera dödsfall

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- bemöta patienter, anhöriga och medarbetare på ett professionellt sätt
- analysera och resonera kring etiska frågeställningar vid hälsa, sjukdom och

behandling inkluderat palliativ vård och dödsfall

- analysera och resonera kring ledarskap, samarbete inom hälso- och sjukvård, samarbete med andra aktörer i samhället som har betydelse för individens hälsa och arbetsförmåga
- analysera sina starka och svaga sidor i konsultationen, särskilt vilka områden som behöver utvecklas ytterligare samt hur denna utveckling kan ske
- självständigt ta ansvar för sin egen utbildning genom att omdömesgillt bedöma sin kompetens, sitt lärande och reflektera över hur ytterligare utveckling kan ske
- förhålla sig partsneutral i sin roll som rättsväsendets sakkunnige i samband med skadedokumentation och bedömning av målsägande och misstänkta inblandade i våldsbrott

Kursens innehåll

Kursen består av praktisk och teoretisk undervisning som bygger vidare på studenternas tidigare medicinska kunskaper och färdigheter för att kunna handlägga multisjuka patienter i öppenvård samt att träna studenterna i läkarens dubbla roll som såväl individens som samhällets läkare.

Kursens genomförande

Kursen består av praktiska och teoretiska läraaktiviteter inom allmänmedicin, arbets- och miljömedicin, rättsmedicin, geriatrik samt ledarskap, organisation och patientsäkerhet. Undervisning ges i form av verksamhetsintegrerat lärande (VIL) på vårdcentral och teoretisk undervisning. VIL omfattar cirka 15 dagar per student med individuell handledning och strukturerad feedback. Teoretisk undervisning och VIL är integrerade moment under hela kursen. Verksamhetsintegrerat lärande kan även förekomma på kvällar och helger.

Den teoretiska undervisningen sker huvudsakligen genom casemetodik. Praktiska övningar samt andra typer av gruppundervisning och föreläsningar förekommer också. VIL, case-undervisning, konsultationsmetodikseminarier och ledarskap-patientsäkerhetsmomenten samt utbildning i samverkan (UIS) är obligatoriska. Om studenten uteblir från obligatoriska moment får studenten genomföra momentet vid senare tillfälle. Teoretiska moment kan komma att ersättas med ersättningsuppgift. Examinator avgör om studenten uppnått berörda mål för obligatoriskt moment. Obligatoriska moment dokumenteras i kursportföljen.

Team- och tvärprofessionellt arbete ingår som viktig del såväl teoretiskt som praktiskt i VIL. Etik undervisas integrerat i såväl case som föreläsning och är en del i VIL.

En stor del av kursens lärandemoment genomförs i hälso- och sjukvårdens verksamheter. En förutsättning för att en student ska kunna delta i sådana moment är att verksamheterna inte ser formella hinder att ta emot studenten. En hälso- och sjukvårdsverksamhet kan avböja att ge student tillträde till vårdinrättning om man bedömer att patientsäkerheten eller förtroendet för sjukvården riskerar att äventyras eller om annat likartat hinder föreligger. Ett avböjande kan exempelvis grundas på att studenten dömts för vissa typer av brott eller uppvisat sådant beteende som hotar patientsäkerheten eller förtroendet för sjukvården. Detta avböjande medför att studenten inte kan delta i de lärandemoment som ges inom verksamheten.

Kursens examination

Kursens kunskapsinnehåll examineras med teoretiskt kunskapsprov (7,5hp). Provet är

av flervalstyp där studenten ska välja det bästa svaret. Underkänt prov ska göras om i sin helhet.

Praktiska färdigheter examineras i Kursportföljen (7,5hp), där även genomförda moment dokumenteras. Dokumentationen avser både muntliga och skriftliga moment under kursen, inklusive inlämningsuppgifter, omfattande men ej begränsat till reflektioner avseende värderingsförmåga och förhållningssätt. Den värderas fortlöpande enligt fastställda kriterier.

Samtliga provmoment, förutom det teoretiska kunskapsprovet, förutsätter att studenten deltar i kursmoment som ges inom hälso- och sjukvårdens verksamheter. Om sjukvårdens verksamheter avböjer att ta emot en student enligt ovan (text under "Kursens genomförande") kan studenten därför inte examineras på provmomenten och inte betygsättas på dessa.

Beslut om godkänt/underkänt fattas av examinator.

Första gången en student kan delta i en examination är vid första ordinarie tillfälle efter registrering på kursen.

Antal examinationstillfällen vid verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

Student som inte uppnår godkänt resultat vid första utbildningstillfället erbjuds ytterligare ett utbildningstillfälle med examination. Antalet utbildningstillfällen avseende VIL är begränsat till två. Student som underkänts vid två examinationer ges inte något ytterligare utbildningstillfälle.

Student som utan särskilda skäl avbryter sitt VIL i förtid, dvs när 40% eller mer av den totala tiden är genomförd, ska bedömas för betyg (godkänd/underkänd) och har därmed förbrukat ett tillfälle av VIL.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VIL eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten hotas eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VIL avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VIL tillfälle är förbrukat. Om en sådan situation inträffar ska en individuell studieplan för studenten upprättas. Först när bristerna är åtgärdade kan VIL åter erbjudas.

Prov/moment

- Teoretiskt kunskapsprov, 7,5 hp
- Kursportfölj, 7,5 hp

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

Förkunskapskrav

Godkända kurser (samtliga provmoment) till och med termin 9 på Läkarprogrammet.

Övrigt

Nedläggning av kurs

Kursen *Individ och samhälle* (LÄKS13) ges sista gången vårterminen 2023. För studenter som saknar godkända provmoment ges följande möjligheter att få dem godkända:

Teoretiskt kunskapsprov: Totalt erbjuds fyra provtillfällen efter att kursen slutat ges. Dessa provtillfällen ges samtidigt som ordinarie teoretiskt kunskapsprov och omprov inom LÄKS14 *Individ och samhälle* HT23 och VT24.

Kursportfölj: Kursportföljen kan kompletteras till och med HT24. Kontakta examinator för LÄKS14 *Individ och samhälle* för samtliga delar/moment.

Kursen (LÄKS13) stängs vid terminsslut HT24. Därefter är komplettering inte längre möjligt.

Appendix – kliniska situationer

På läkarprogrammet har definierats ett antal kliniska situationer som en nyexaminerad läkare kommer att möta och förväntas klara av under sin allmäntjänstgöring. Nedanstående urval av 19 kliniska situationer (av totalt 102 på hela läkarprogrammet) baseras på att de är vanligt förekommande inom allmänmedicin. De kliniska situationerna är definierade främst för att studenterna ska veta inom vilka områden examinationen sker. Vårdcentralspraktiken ska ge möjlighet till praktisk erfarenhet av nedanstående kliniska situationer, som ett komplement till den teoretiska undervisningen. Studenten ska för dessa kliniska situationer kunna beskriva och förklara omhändertagande, utredningsgång, viktiga differentialdiagnoser samt preventiva och terapeutiska åtgärder.

Kliniska situationer

- Ont i örat
- Onormalt blodglukos/glukos i urin
- Ont i halsen
- Smärtande och/eller svullen led
- Nästäppa/snuva
- Ont i ryggen/nacke/skuldra
- Huvudvärk/ansiktsvärk
- Buksmärta
- Ont i bröstet
- Trötthet
- Hjärtklappning/onormal hjärtrytm
- Yrsel/balansstörningar
- Blodtrycksförändringar
- Oro/ångest
- Andningssvårigheter
- Stämningslägespåverkan
- Hosta
- Beroende och missbruk
- Vattenkastningsbesvär

Prov/moment för kursen LÄKS13, Individ och samhälle

Gäller från H20

- 2001 Teoretiskt kunskapsprov, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2002 Kursportfölj, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd